

ВІДГУК

**офіційного опонента кандидата юридичних наук,
Оксіня Віталія Юрійовича на дисертацію Ромашова Юрія Сергійовича
«Публічне адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в
Україні», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних
наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове
право; інформаційне право**

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Дисертація присвячена актуальній проблемі – дослідженню публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні.

На шляху розвитку України як демократичної, соціальної, правової держави, яка б повністю відповідала європейським стандартам, в нашій державі була проведена реформа органів внутрішніх справ, що призвела до утворення нового центрального органу виконавчої влади європейського зразка – Національної поліції. Заміна старих кадрів новими, переатестація працівників та підвищення їх кваліфікації стало одним із найголовніших завдань в процесі створення нового центрального органу виконавчої влади. Адже, Національна поліція вносить провідний вклад в систему забезпечення правопорядку в державі, забезпечує безпеку громадян, крім того підрозділи Національної поліції надають фізичним і юридичним особам адміністративні послуги, в тому числі невідкладні. Проте, ці функції безпосередньо виконуються не в безособовій формі, а реальними працівниками поліції, які повинні мати високий рівень правової культури і правосвідомості, належний освітній рівень та досконалі практичні навички. Більшість із цих чеснот забезпечуються і прививаються кандидатам у поліцейські й діючим працівникам поліції в процесі публічного адміністрування кадрового забезпечення на основі реалізації норм адміністративного права спеціальними кадровими підрозділами (їх посадовими особами) Національної поліції.

Актуальність й відповідність зазначеного дисертаційного дослідження сучасним потребам суспільства загалом й діяльності Національної поліції в Україні зокрема, вимогам нинішньої правової науки, про її важливість в практиці підтверджує також взаємозв'язок даного дослідження з низкою цільових документів. Зокрема, тема дисертаційного дослідження узгоджується з положеннями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р., Плану законодавчого забезпечення реформ в Україні, схваленого постановою Верховної Ради України від 4 червня 2015 р. № 509-VIII, Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», затвердженої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5, Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023. Дисертацію виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495) та НАН України від 26 листопада 2009 р. № 1066/609 (пп. 4.4.2.1, 4.4.2.2).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Достатню обґрунтованість положень, висновків й рекомендацій дисертаційного дослідження забезпечено методологічною основою, яку складає сукупність загальнонаукових та спеціальних дослідницьких методів і прийомів наукового пізнання. За їх допомогою багатогранно вивчено адміністративно-правову проблему публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні, що дозволило об'єктивно оцінити його реалізацію.

Методи дослідження обрані з урахуванням поставлених у дисертації мети і завдань. Це – базові науково-теоретичні положення, загальноприйняті юридичною наукою, досягнення науки адміністративного права та інших галузевих юридичних наук. Поряд із працями з проблем адміністративного права, у процесі роботи над дисертацією широко використовувалась література загально-правової спрямованості з адміністративного права, державного

управління, вітчизняні та зарубіжні нормативні документи, а також статистичні дані.

У такий спосіб Ромашов Ю. С. продемонстрував рівень своєї професійної зрілості та наукової кваліфікації.

Обґрунтованою і логічною видається сама структура дисертації. Вона дозволила авторові повністю охопити предмет дисертаційного дослідження. Винесені на захист положення характеризують роботу як комплексне дисертаційне дослідження. Перший розділ дисертації присвячений з'ясуванню меж аналізованого дослідження та формуванню категорійного апарату, а саме аналізу наукових підходів щодо розуміння сутності поняття «публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні», під яким розуміється адміністративна діяльність спеціальних суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюється з метою задоволення публічного інтересу, а саме прийому, супроводу по службі та звільнення зі служби поліцейських. У другому розділі досліджено розкриті особливості проходження служби поліцейськими, юридична природа інструментів публічного адміністрування та адміністративні процедури кадрового забезпечення в аналізованій сфері. У третьому розділі здійснена компаративістична характеристика та запропоновано зміни та доповнення в чинне законодавство у сфері публічного адміністрування кадрового забезпечення в Україні.

Дисертаційні положення, висновки та рекомендації в достатній мірі обґрунтовані та базуються на достовірних емпіричних даних. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднено та обговорено на трьох науково-практичних конференціях.

Викладені в дисертації теоретичні положення, узагальнення і пропозиції мають як загальнотеоретичне, так і спеціально-галузеве значення для адміністративного права. Зокрема, результати дослідження були використані та становлять науково-практичний інтерес:

у науково-дослідній сфері – для подальшого теоретичного розроблення питань стосовно публічного адміністрування кадрового забезпечення поліції (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

у правозастосовній діяльності – використання одержаних результатів підвищило ефективність діяльності кадрових підрозділів Національної поліції (акт впровадження Головного управління поліції в Херсонській обл.);

у навчальному процесі – матеріали дисертації використані під час підготовки навчальних матеріалів з дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права», при підготовці відповідних підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права).

Достовірність та новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційному дослідженні. Аналіз праць доктринального та практичного характеру, що присвячені проблемам публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні на поширений інтерес до цієї проблематики з боку вчених та практиків у пошуках оптимізації здійснення кадрових процедур спеціальними суб'єктами публічної адміністрації. Однак, більшість відповідних науково-методичних робіт відображають лише окремі сторони сфери кадрового забезпечення Національної поліції, розрізнено порушують проблемні питання діяльності окремих суб'єктів кадрового забезпечення і, як наслідок, не містять концептуального й комплексного розв'язання проблеми публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції України в цілому.

Відтак, з упевненістю можна стверджувати, що дисертація Ромашова Юрія Сергійовича «Публічне адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні» є одним з перших монографічних досліджень в Україні, яке виконане з урахуванням нових ідей і тенденцій розвитку правових відносин у цій сфері, а також із визначенням напрямів розвитку вітчизняного законодавства з метою підвищення ефективності діяльності публічної адміністрації кадрового забезпечення, та формулюванням автором низки аргументованих, логічних висновків, що відрізняються науковою новизною та можуть слугувати підставою для подальших наукових досліджень і будуть корисними у нормотворчому процесі.

Можна підтримати більшість положень наукової новизни дисертаційної роботи Ромашова Ю. С. Перш за все звертає на себе увагу обґрунтування необхідності ратифікації «Декларації про поліцію» (1979 р.), яка на думку автора є вагомим вихідним джерелом національної правотворчості у сфері діяльності поліції загалом та її кадрового забезпечення зокрема (сторінка 144).

Певною науковою новизною відзначається формулювання термінів «публічне адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні», «адміністративної процедури кадрового забезпечення Національної поліції в Україні» (сторінки 31-32, 138). Останній автор пропонує розглядати як діяльність органів кадрового забезпечення Національної поліції, яка пов'язана з виконанням покладених на неї державою функцій і повноважень, що має владно-розпорядчий характер, у внутрішньо-управлінській сфері під час організації добору й приймання на конкурсній основі на службу в поліцію громадян України. Okремо необхідно звернути увагу на розроблену автором деталізовану класифікацію систему принципів публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції України як основоположних засад реалізації публічної влади з метою задоволення суспільства професійними, добросовісними, етично вихованими поліцейськими, які повинні здійснювати превентивну діяльність та відновлювати права і свободи громадян в процесі розкриття злочинів (підрозділ 1.3).

Слід звернути увагу на виділення автором сутнісних ознак публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні та сформульовану дефініцію поняття цієї діяльності, яку дисертант пропонує визначати як цілеспрямований цілісний структурований процес, що є складовою кадрової політики в системі Національної поліції України, який є адміністративною діяльністю уповноважених спеціальних суб'єктів і регламентується відповідними законами та підзаконними нормативно-правовими актами з приводу забезпечення органів та підрозділів Національної поліції високопрофесійним персоналом (сторінка 31–32).

Okремої уваги та позитивної оцінки заслуговують зроблені автором узагальнення теоретичних положень, нормативної бази та статистичної інформації, що слугувало виокремленню суб'єктів публічної адміністрації, що

здіяні у процесі кадрового забезпечення Національної поліції в Україні. До таких суб'єктів здобувач аргументовано відносить Департамент кадрового забезпечення Національної поліції та підпорядковані йому підрозділи (сторінки 89–90).

Повноту викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації засвідчує достатня кількість підготовлених особисто здобувачем та опублікованих наукових праць. Основні положення та результати дисертації відображено в семи наукових статтях, п'ять з яких опубліковано в наукових фахових виданнях України, дві – в іноземних наукових періодичних виданнях, три – тези доповідей на науково-практичних конференціях.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднювалися та обговорювалися на трьох міжнародних конференціях: «Актуальні питання взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів публічного адміністрування у напрямку розвитку правової системи України» (м. Київ, 7–8 вересня 2018 р.); ««Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті» (м. Одеса, 12–13 квітня 2019 р.); «Сучасні правові системи світу: тенденції та фактори розвитку» (м. Запоріжжя, 23–24 серпня 2019 р.) та доволі вичерпно окреслюють результати проведеного Ромашовим М.М. комплексного наукового дослідження.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Позитивно оцінюючи в цілому рецензовану роботу, разом з тим вважаємо за необхідне вказати на певні недоліки і прорахунки дослідження, висунути низку зауважень критичного характеру, виділити дискусійні положення.

1. Видається не достатньо повним формулювання автором низки видів адміністративних процедур кадрового забезпечення Національної поліції в Україні. Автор вказав такі види адміністративних проваджень щодо: порядку (правил) приймання на службу; навчання (перепідготовки); здійснення атестації; порядку (правил) просування по службі; присвоєння спеціальних звань; забезпечення гарантій; порядку (правил) припинення державної служби; заохочення; контролю за несенням служби та дотримання етичних правил у побуті; проведення службового розслідування; притягнення до дисциплінарної

відповідальності та соціального захисту працівників поліції, пенсіонерів поліцейських, їх поховання й увіковічення пам'яті (сторінка с. 136).

Бажано було б детально охарактеризувати та навести приклади здійснення таких адміністративних процедур

2. Загальним зауваженням до підрозділу 1.3 роботи є, на наш погляд, відсутність у проведеній автором класифікації принципів публічного адміністрування прикладів, що характерні саме діяльності суб'єктів кадрового забезпечення.

3. У підрозділі 2.1 здобувач зауважує, що запровадження цифрових технологій у внутрішній документообіг Національної поліції є чинником, який може зробити роботу цього органу більш оперативним, зручним і значно менш корумпованим

На наш погляд, автором недостатньо приділено увагу дослідженню такому актуальному нині питанню, як запровадження в діяльність суб'єктів публічного адміністрування кадрового забезпечення технологій електронного урядування (сторінка 98).

4. Крім того, у роботі є незначні недоліки, що носять технічний характер.

Утім, зазначені зауваження мають переважно частковий, дискусійний та рекомендаційний характер, тому принципово не впливають на загальну позитивну оцінку роботи.

ВИСНОВОК

Дисертаційне дослідження «Публічне адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні» є самостійною завершеною науково-дослідною працею, в якій отримані нові науково обгрунтовані теоретичні результати, що представляють собою низку нових для адміністративно-правової доктрини положень, та у сукупності вирішують наукову задачу щодо удосконалення публічного адміністрування кадрового забезпечення Національної поліції в Україні.

Дисертація написана в науковому зрозумілому і логічному стилі, українською мовою. Дисертантом лаконічно, логічно, послідовно й аргументовано викладено матеріал згідно із вимогами до наукових робіт, що подаються до друку, проявлено культуру при використанні цитат. Структура і

зміст роботи свідчать про цілісність дослідження. Робота завершується сформульованими висновками, пропозиціями щодо вдосконалення чинного законодавства України. Бібліографічний апарат дисертації оформлено відповідно до вимог чинних стандартів.

Автореферат дисертації ідентичний її основним положенням і повністю відображає зміст та результати проведеного дисертаційного дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до вимог, вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року а її автор – Ромашов Юрій Сергійович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук на підставі прилюдного захисту за спеціальністю 12.00.07 – «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право».

**Кандидат юридичних наук,
Оксін В'їталій Юрійович,
старший науковий співробітник,
Академії адміністративно-правових наук,**

Оксін В. Ю.